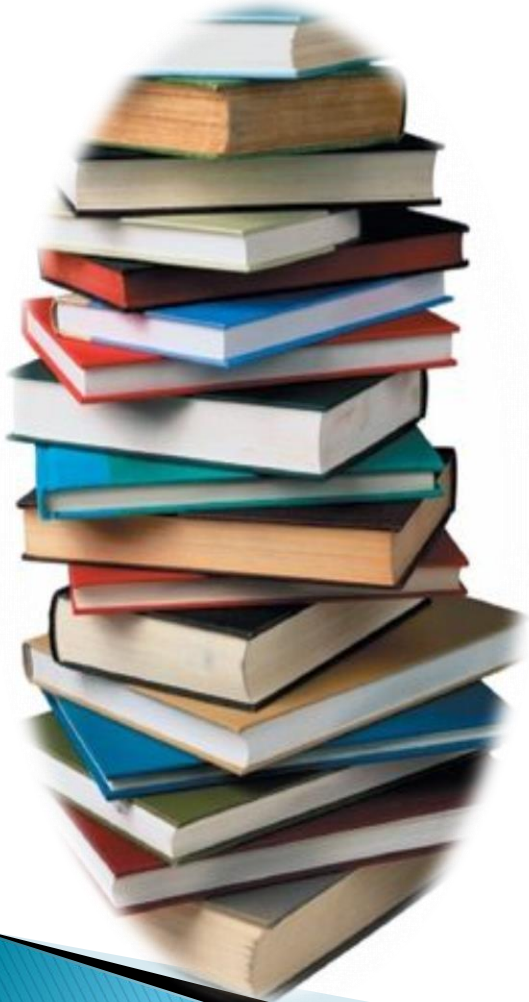

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

**BİYOLOJİK ETKENLERE MARUZİYET
RİSKLERİNİN ÖNLENMESİ
HAKKINDA YÖNETMELİK**
Resmi Gazete Tarihi/Sayısı:
15.06.2013/28678

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

Bu yönetmelik,

20/06/2013 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Kanunu
kapsamına giren

işyerlerinde; çalışanların yaptıkları işlerden dolayı biyolojik
etkenlere maruz

kaldıkları veya kalabilecekleri işleri ; biyolojik etkenle doğrudan
çalışılmayan

veya biyolojik etkenin kullanılmadığı ancak, çalışanların biyolojik
etkene

maruziyetine neden olabilecek işleri kapsar.

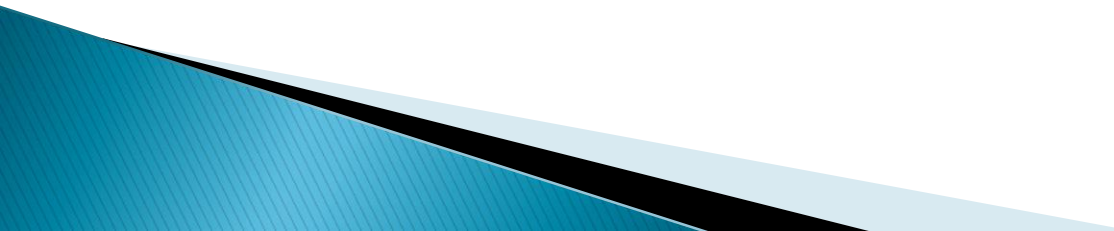
BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

TANIMLAR :

- **BİYOLOJİK ETKENLER** : Herhangi bir enfeksiyona, allerjiye veya zehirlenmeye neden olabilen, genetik olarak değiştirilmiş olanlar da dahil mikroorganizmaları, hücre kültürlerini ve insan endoparazitlerini,
- **HÜCRE KÜLTÜRÜ** : Çok hücreli organizmalardan türetilmiş hücrelerin in-vitro olarak geliştirilmesini,
- **MİKROORGANİZMA** : Genetik materyali replikasyon veya aktarma yeteneğinde olan hücresel veya hücresel yapıda olmayan mikrobiyolojik varlığı ifade eder.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

BİYOLOJİK ETKENLERE MARUZİYETİN OLABİLECEĞİ BAZI İŞLER :

- 1) Gıda üretilen fabrikalarda çalışma,
 - 2) Tarımda çalışma,
 - 3) Hayvanlarla ve/veya hayvan kaynaklı ürünlerle çalışma,
 - 4) Sağlık hizmetlerinin verildiği yerlerde, karantina dahil morglarda çalışma,
-

BİYOLOJİK ETKENLERE MARUZİYETİN OLABİLECEĞİ BAZI İŞLER :

- 5) Mikrobiyolojik teşhis laboratuvarları dışındaki klinik, veterinerlik ve teşhis laboratuvarlarındaki çalışma,
- 6) Atıkları yok eden fabrikalarda çalışma,
- 7) Kanalizasyon, arıtma tesislerindeki çalışma.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

EK-II

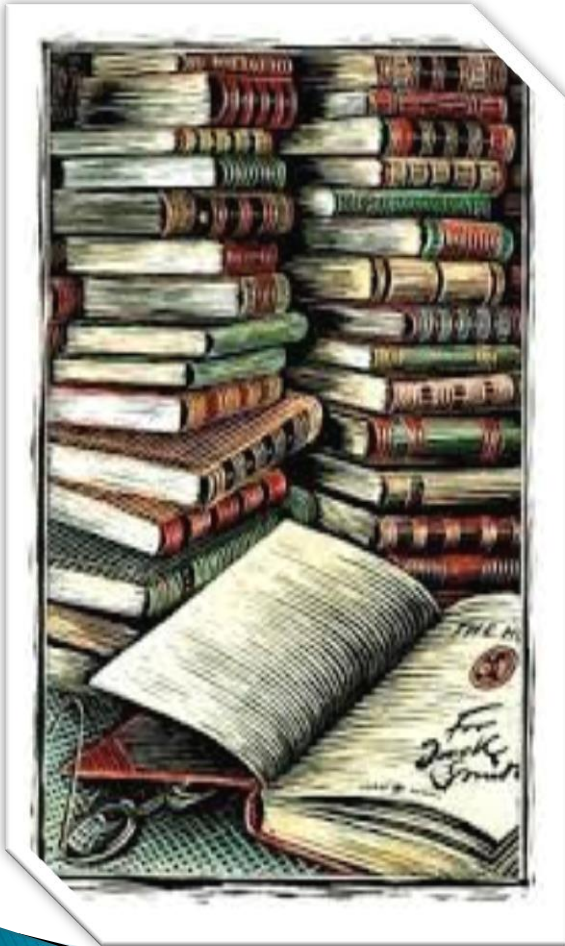
BİYOLOJİK TEHLİKE İŞARETİ

(Sarı zemin üzerine siyah sembol)

BİYOLOJİK RİSK

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

RİSK DÜZEYİ :

Biyolojik etkenler, enfeksiyon risk düzeyine göre 4 risk grubunda sınıflandırılır :

- 1) **Grup 1 biyolojik etkenler** : İnsanda hastalığa yol açma ihtimali bulunmayan biyolojik etkenler.
- 2) **Grup 2 biyolojik etkenler** : İnsanda hastalığa neden olabilen, çalışanlara zarar verebilecek, ancak topluma yayılma olasılığı olmayan , genellikle etkili korunma veya tedavi imkanı bulunan biyolojik etkenler.
(Örn: Giardia intestinalis, Entamoeba histolytica, Ascaris lumbricoides vb.)

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

RİSK DÜZEYİ :

- 3) **Grup 3 biyolojik etkenler** : İnsanda ağır hastalıklara neden olan, çalışanlar için ciddi tehlike oluşturan, topluma yayılma riski bulunabilen, ancak genellikle etkili korunma veya tedavi imkanı olan biyolojik etkenler.
(Örn : Brucella abortus, Escherichia coli, Mycobacterium tuberculosis vb.)
- 4) **Grup 4 biyolojik etkenler** : İnsanda ağır hastalıklara neden olan , çalışanlar için ciddi tehlike oluşturan, topluma yayılma riski yüksek olan ancak etkili korunma ve tedavi yöntemi bulunmayan biyolojik etkenler.
(Örn : Crimeon–Congo haemorrhagic fever, Ebola virüsü vb.)

RİSKLERİN BELİRLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ :

Biyolojik etkenlere maruz kalma riski bulunan herhangi bir çalışmada, çalışanın sağlık ve güvenliğine yönelik herhangi bir riski değerlendirmek ve alınması gereken önlemleri belirlemek için, çalışanın

- maruziyetinin türü,
- düzeyi ve
- süresi belirlenir.

RİSKLERİN BELİRLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ :

Birden fazla grupta yer alan biyolojik etkenlere maruziyetin söz konusu olduğu işlerde risk değerlendirmesi, zararlı biyolojik etkenlerin tümünün oluşturduğu tehlike dikkate alınarak yapılır.

Risk değerlendirmesi, çalışanın biyolojik etkenlere maruziyet koşullarını etkileyebilecek herhangi bir değişiklik olduğunda yenilenir.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

RİSKLERİN BELİRLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ :

Risk değerlendirmesinde aşağıda sayılan hususlar dikkate alınır :

- ✓ İnsan sağlığına zararlı olan veya olabilecek biyolojik etkenlerin sınıflandırılması.
- ✓ Yetkili makamların, çalışanların sağlığını korumak için biyolojik etkenlerin denetim altına alınması hakkındaki önerileri.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

RİSKLERİN BELİRLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ :

Risk değerlendirmesinde aşağıda sayılan hususlar dikkate alınır :

- ✓ İnsan sağlığına zararlı olan veya olabilecek biyolojik etkenlerin sınıflandırılması.
- ✓ Yetkili makamların, çalışanların sağlığını korumak için biyolojik etkenlerin denetim altına alınması hakkındaki önerileri.

İŞVERENLERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

İKAME :

İşveren, yapılan işin özelliğine göre zararlı biyolojik etkenleri kullanmaktan kaçınır ve mevcut bilgiler ışığında, biyolojik etkenleri kullanım şartlarında durumuna uygun olarak çalışanların sağlığı için tehlikeli olmayan veya daha az tehlikeli olanlar ile ikame eder.

RİSKLERİN AZALTILMASI :

İşveren, işyerinde biyolojik etkenlere maruziyet riskinin azaltılması için aşağıdaki önlemleri alır :

a) Yapılan risk değerlendirmesi sonucunda, çalışanların sağlık ve güvenliği için risk olduğu ortaya çıkarsa, çalışanların maruziyetini önler.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

RİSKLERİN AZALTILMASI :

- b) Bunun teknik olarak mümkün olmadığı hallerde, yapılan iş ve risk değerlendirmesi dikkate alınarak, sağlık ve güvenlik yönünden yeterli korumayı sağlayacak şekilde, çalışanların maruziyet düzeyinin en aza indirilmesi için özellikle aşağıdaki önlemleri alır :
- 1) Maruz kalan veya kalabilecek çalışan sayısı, mümkün olan en az sayıda tutulur.
 - 2) Çalışma prosesleri ve teknik kontrol önlemleri, biyolojik etkenlerin ortama yayılmasını önleyecek veya ortamda en az düzeyde bulunmasını sağlayacak şekilde düzenlenir.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

RİSKLERİN AZALTILMASI :

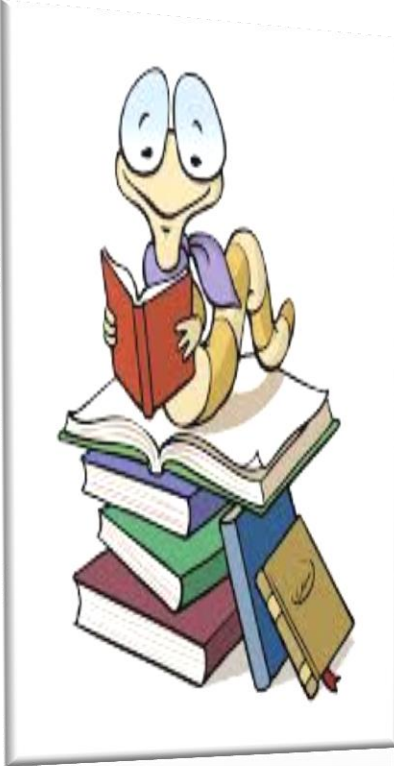
- 3) Öncelikle toplu koruma önlemleri alınır veya maruziyetin başka yollarla önlenemediği durumlarda kişisel korunma yöntemleri uygulanır.
- 4) Hijyen önlemleri, biyolojik etkenlerin çalışma yerlerinden kazara dışarıya taşınması veya sızmasının önlenmesi veya azaltılmasını sağlamaya uygun olur.
- 5) Biyolojik risk işareti ile birlikte Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliğinde yer alan ilgili diğer uyarı işaretleri de kullanılır.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

RİSKLERİN AZALTILMASI :

- 6) Biyolojik etkenleri içeren kazaların önlenmesine yönelik plan hazırlanır.
- 7) Gerektiğinde, kullanılan biyolojik etkenlerin muhafaza edildikleri ortam dışında bulunup bulunmadığının belirlenmesi için 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre yürürlüğe giren yönetmeliklere uygun ölçümler yapılır.

RİSKLERİN AZALTILMASI :

- 8) Atıkların, gerektiğinde uygun işlemlerden geçirildikten sonra çalışanlar tarafından güvenli bir biçimde toplanması, depolanması ve işyerinden uzaklaştırılması, güvenli ve özel kapların kullanılması da dahil uygun yöntemlerle yapılır.
- 9) Biyolojik etkenlerin işyeri içinde güvenli bir şekilde kullanılması ve taşınması için gerekli düzenlemeler yapılır.

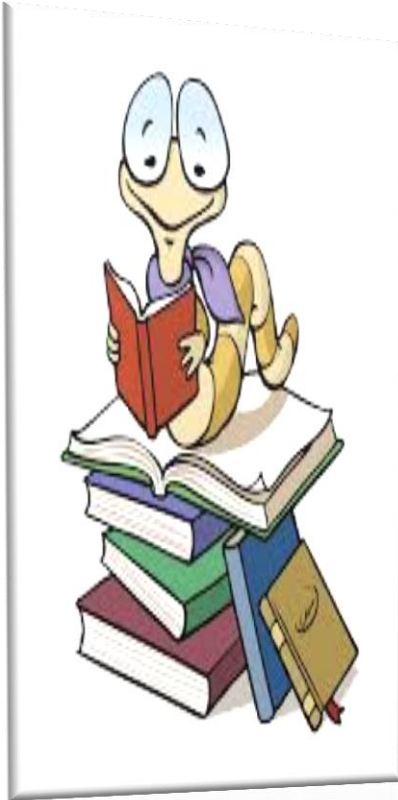
BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

BAKANLIĞIN BİLGİLENDİRİLMESİ :

Risk değerlendirmesi sonuçları, çalışanların sağlığı ve güvenliği yönünden risk bulunduğunu ortaya koyuyorsa, Bakanlıkça istenmesi halinde, işveren aşağıdaki konularda gerekli bilgileri **ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ'NE** verir:

- a) Risk değerlendirmesinin sonuçları.
- b) Çalışanların biyolojik etkenlere maruz kaldığı veya kalma ihtimali bulunan işler.
- c) Maruz kalan çalışan sayısı.

BAKANLIĞIN BİLGİLENDİRİLMESİ :

- ç) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunan iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personelinin adı, soyadı, ünvanı ve bu konudaki yeterliliği.
- d) Çalışma şekli ve yöntemleri de dahil olmak üzere alınan koruyucu ve önleyici tedbirler.
- e) Çalışanların, grup 3 veya grup 4'te biyolojik etkenlere ait fiziksel korumalarının ortadan kalkması sonucu oluşacak maruziyetten korunması için yapılan acil eylem planı.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

BAKANLIĞIN BİLGİLENDİRİLMESİ :

İşveren, biyolojik etkenin ortama yayılmasına ve insanda ciddi enfeksiyona veya hastalığa sebep olabilecek herhangi bir kaza olayı derhal Bakanlığa ve Sağlık Bakanlığı'na bildirir.

İşletmenin faaliyeti sona erdiğinde, biyolojik etkene maruz kalan çalışanların listesi ile tüm tıbbi kayıtlar ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ'ne verilir.

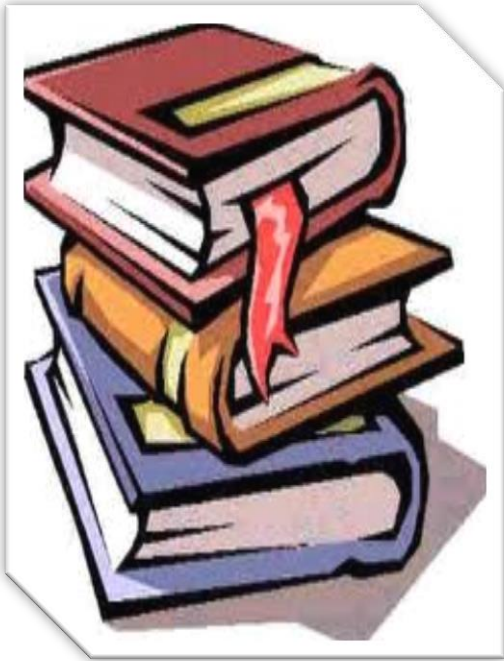
BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

HİJYEN VE KİŞİSEL KORUNMA :

İşverenler, çalışanların biyolojik etkenlerle çalışmaya bağlı sağlık veya güvenlik riskleriyle karşılaştıkları bütün işlerde, aşağıdaki önlemleri alırlar :

- ✓ a) Çalışanların, biyolojik etkenlerin bulaşma riskinin olduğu çalışma alanlarında yiyip içmeleri engellenir.
- ✓ b) Çalışanlara uygun koruyucu giysi veya diğer uygun özel giysi sağlanır.

HİJYEN VE KİŞİSEL KORUNMA :

- ✓ c) Çalışanlara, göz yıkama sıvıları ve/veya cilt antiseptikleri de dahil, uygun ve yeterli temizlik malzemeleri bulunan yıkanma ve tuvalet imkanları sağlanır.
- ✓ ç) Gerekli koruyucu donanım ve ekipman, belirlenmiş bir yerde uygun olarak muhafaza edilir. Her kullanımdan sonra ve mümkünse kullanımdan önce bozuksa tamir edilir veya değiştirilir.
- ✓ d) İnsan ve hayvan kaynaklı numunelerin alınması ve incelenmesi yöntemleri belirlenir.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

HİJYEN VE KİŞİSEL KORUNMA :

Koruyucu giysiler de dahil, biyolojik etkenlerle kirlenmiş olabilecek iş giysileri ve koruyucu ekipman, çalışma alanından ayrılmadan önce çıkarılır ve diğer giysilerden ayrı bir yerde muhafaza edilir. İşverence, kirlenmiş bu giysilerin ve koruyucu ekipmanın dekontaminasyonu ve temizliği sağlanır, gerektiğinde imha edilir.

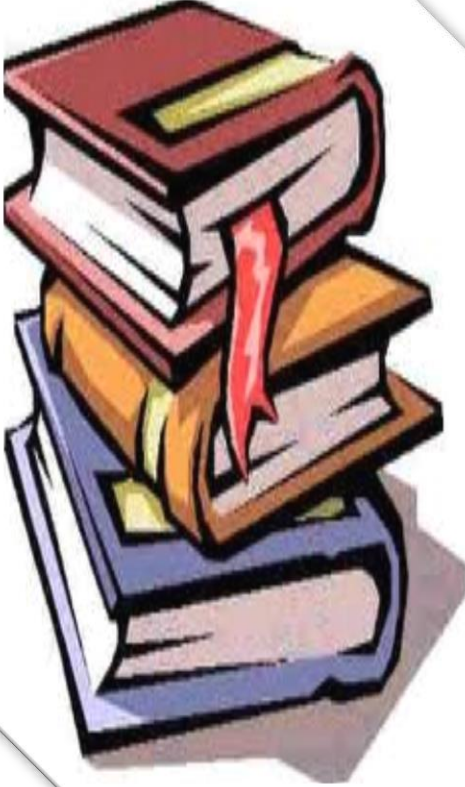
İşverence alınması gereken tüm bu önlemlerin maliyeti çalışanlara yansıtılamaz.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

ÇALIŞANLARIN EĞİTİMİ VE BİLGİLENDİRİLMESİ

İşveren, işyerinde çalışanların ve/veya çalışan temsilcilerinin uygun ve yeterli eğitim almalarını sağlar ve özellikle aşağıda belirtilen konularda bilgi ve talimatları verir.

- ✓ a) Olası sağlık riskleri,
- ✓ b) Maruziyeti önlemek için alınacak önlemler,
- ✓ c) Hijyen gerekleri,
- ✓ d) Herhangi bir olay anında ve/veya olayların önlenmesinde çalışanlarca yapılması gereken adımlar.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

ÇALIŞANLARIN EĞİTİMİ VE BİLGİLENDİRİLMESİ :

- Eğitim, biyolojik etkenlerle teması içeren çalışmalara başlamadan verilir.
- Değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir.
- Gerektiğinde periyodik olarak tekrarlanır.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

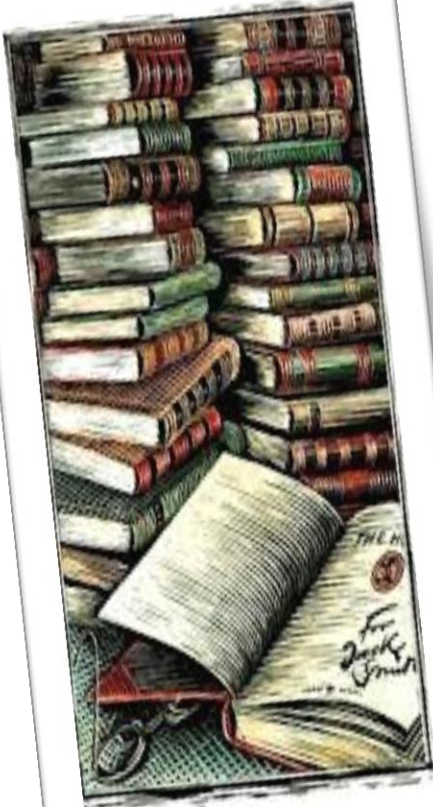
ÖZEL DURUMLARDA ÇALIŞANIN BİLGİLENDİRİLMESİ :

- İşveren, biyolojik etkenlerle çalışma sırasında oluşan ciddi bir kaza veya olay durumunda veya grup 4 biyolojik etkenlerle yapılan çalışmalarda, işyerinde asgari takip edilecek prosedürleri içeren yazılı talimatları sağlar ve mümkün olduğu yerlerde uyarıları görünür şekilde asar.
- Çalışanlar, biyolojik etkenlerin kullanımı sırasında meydana gelen herhangi bir kaza veya olayı, işyerinde görevli iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi veya işveren veya işveren vekiline derhal bildirir.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

ÖZEL DURUMLARDA ÇALIŞANIN BİLGİLENDİRİLMESİ :

- İşverenler, biyolojik etkenlerin ortama yayılmasından doğan ve insanda ciddi enfeksiyona ve/veya hastalığa neden olabilecek kaza veya olayı, çalışanlara ve/veya çalışan temsilcilerine derhal bildirir. İşverenler, kazanın sebeplerini ve durumu düzeltmek için alınan önlemleri de en kısa zamanda çalışanlara ve/veya çalışan temsilcilerine bildirir.
- Her çalışan, kişisel olarak kendisini ilgilendiren bilgilere ulaşma hakkına sahiptir.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

ÖZEL DURUMLARDA ÇALIŞANIN BİLGİLENDİRİLMESİ :

- Çalışanların ve/veya çalışan temsilcilerinin, çalıştıkları konu ile ilgili ortak bilgilere ulaşabilmeleri sağlanır.
- İşverenler, risk değerlendirme sonuçları hakkındaki bilgileri istemeleri halinde çalışanlara ve/veya çalışan temsilcilerine verir.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

BİYOLOJİK ETKENLERE MARUZ KALAN ÇALIŞANLARIN LİSTESİ :

İşverenler, grup 3 ve/veya grup 4 biyolojik etkenlere maruz kalan, çalışanların listesini, yapılan işin türünü, mümkünse hangi biyolojik etkene maruz kaldıklarını ve maruziyetler, kazalar ve olaylarla ilgili kayıtları, uygun bir şekilde tutar.

Bu liste ve kayıtlar, maruziyet sona erdikten sonra en az 15 yıl saklanır.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

BİYOLOJİK ETKENLERE MARUZ KALAN ÇALIŞANLARIN LİSTESİ :

- Ancak aşağıda belirtilen enfeksiyonlara neden olabilecek biyolojik etkenlere maruziyet söz konusu olduğunda, bu liste, bilinen son maruziyetten sonra en az 40 yıl boyunca saklanır: (örn: Hepatitis B virüsü, HIV vb.)
 - a) Kalıcı veya gizli enfeksiyona neden olduğu bilinen biyolojik etkenlere maruziyet.

BİYOLOJİK ETKENLERE MARUZ KALAN ÇALIŞANLARIN LİSTESİ :

- b) Eldeki bilgi ve verilere göre, seneler sonra hastalığın ortaya çıkmasına kadar teşhis edilemeyen enfeksiyonlara sebep olan biyolojik etkenlere maruziyet.
- c) Hastalığın gelişmesinden önce uzun kuluçka dönemi olan enfeksiyonlara sebep olan biyolojik etkenlere maruziyet.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

BİYOLOJİK ETKENLERE MARUZ KALAN ÇALIŞANLARIN LİSTESİ :

- ç) Tedaviye rağmen uzun süreler boyunca tekrarlayan hastalıklarla sonuçlanan biyolojik etkenlere maruziyet.
- d) Uzun süreli ciddi hasar bırakabilen enfeksiyonlara sebep olan biyolojik etkenlere maruziyet.

İşyerinde görevli olan işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı veya bu konuyla ilgili diğer sorumlu kişilerin bu listeye ulaşabilmeleri sağlanır.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

ÇALIŞANLARIN GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI VE KATILIMININ SAĞLANMASI :

İşveren, ilgili Yönetmelikte belirtilen konularda 6331 sayılı Kanun'a uygun olarak, çalışanların ve/veya temsilcilerinin görüşlerini alır ve katılımlarını sağlar.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

BAKANLIĞA BİLDİRİM :

İşverenler, aşağıdaki biyolojik etkenlerin ilk kez kullanımında
ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ 'ne ön bildirimde
bulunur :

- ✓ *a) Grup 2 biyolojik etkenler.*
- ✓ *b) Grup 3 biyolojik etkenler.*
- ✓ *c) Grup 4 biyolojik etkenler.*

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

BAKANLIĞA BİLDİRİM :

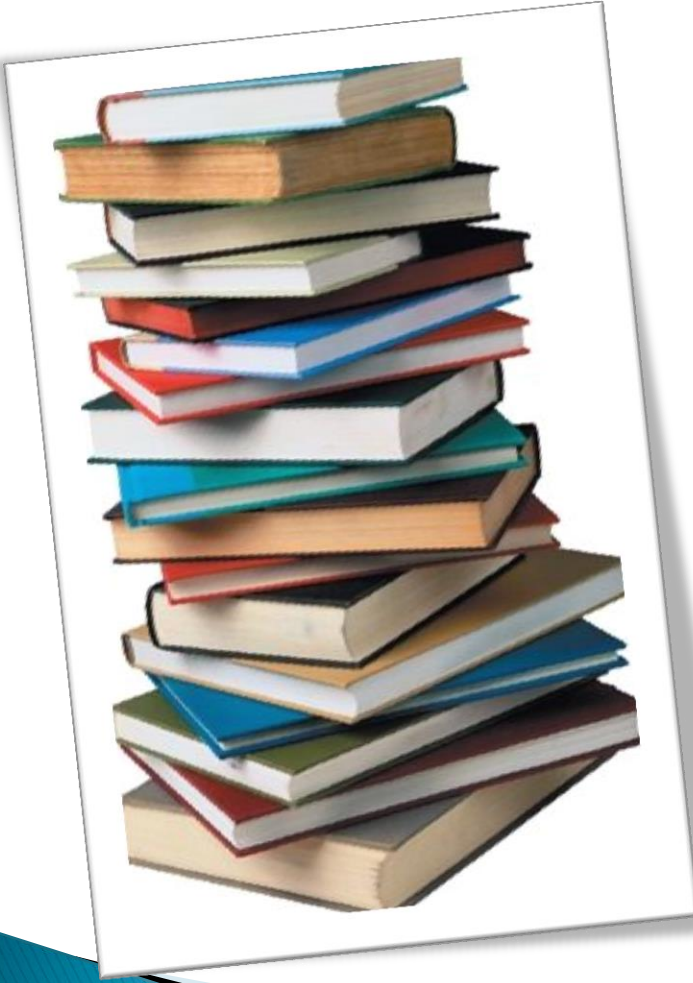
- ❖ *Bu bildirim işin başlamasından en az 30 gün önce yapılır.*

İşveren, grup 4'te yer alan her bir biyolojik etkeni veya geçici olarak

kendisinin yaptığı sınıflandırmaya göre grup 3'te yer alan yeni bir biyolojik

etkeni ilk defa kullandığında da ön bildirimde bulunur.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

BAKANLIĞA BİLDİRİM :

Grup 4 biyolojik etkenlerle ilgili tanı hizmeti veren laboratuvarlar için, hizmetin içeriği hakkında başlangıçta bildirimde bulunulur.

İşyerinde bildirimini geçersiz kılan, proses ve/veya işlemlerde sağlık ve güvenliği önemli ölçüde etkileyecek değişiklikler olduğunda, bildirim yeniden yapılır.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

BAKANLIĞA BİLDİRİM :

Bildirim aşağıdakileri içerir :

- ✓ a) İşyerinin unvan ve adresini,
- ✓ b) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunan iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personelinin adı, soyadı, ünvanı ve bu konudaki yeterliliği,
- ✓ c) Risk değerlendirmesinin sonucunu,
- ✓ ç) Biyolojik etken türlerini,
- ✓ d) Öngörülen korunma ve önleme tedbirlerini

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

SAĞLIK GÖZETİMİ :

Biyolojik etkenlerle yapılan çalışmalarda işveren çalışanların, çalışmalara başlamadan önce ve işin devamı süresince düzenli aralıklarla sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.

Yapılan risk değerlendirmesi, özel koruma önlemleri alınması gereken Çalışanları tanımlar.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

SAĞLIK GÖZETİMİ :

Maruz kaldıkları veya kalmış olabilecekleri biyolojik etkene karşı henüz

Bağıışıklığı olmayan çalışanlar için gerektiğinde, Sağlık Bakanlığı'nın işyerinin bulunduğu ildeki yetkili birimleri ile işbirliği içinde uygun aşılar yapılır.

İşverenler, aşı bulundurduklarında “ koruyucu aşı uygulama kılavuzu “ nda

Belirtilen hususları dikkate alır.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

Koruyucu Aşı Uygulama Kılavuzu :

Aşağıdaki hususlar, koruyucu aşılanmanın uygulanmasında hesaba katılacaktır.

- ✓ 1 – Biyolojik etkenlere maruz kalanlar, etkene karşı etkili bir aşı varsa aşılanacaktır.
- ✓ 2 – Aşılama, ilgili mevzuat ve uygulamalara uygun yürütülecektir.Çalışanlar, aşılanmanın ve aşılanmamanın sakıncaları ve yararları hakkında bilgilendirilecektir.
- ✓ 3 – Aşılama bedeli çalışana yüklenmeyecektir.
- ✓ 4 – İstendiğinde yetkililere gösterilmek üzere, ilgili her çalışan için bir aşılama belgesi düzenlenecektir.

BİYOLOJİK RISK ETMENLERİ

SAĞLIK GÖZETİMİ :

Bir çalışanın, maruziyete bağlı olduğundan kuşkulanan bir enfeksiyona

ve/veya hastalığa yakalandığı saptandığında, işyeri hekimi, benzer biçimde

Maruz Kalmış diğer çalışanların da aynı şekilde sağlık gözetimine tabi tutulmasını sağlar.

Bu durumda maruziyet riski yeniden değerlendirilir.

Sağlık gözetiminin yapıldığı bu durumlarda, kişisel tıbbi kayıtlar maruziyetin

Son bulmasından sonra en az 15 yıl süre ile saklanır

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

SAĞLIK GÖZETİMİ :

Daha önce belirtilen özel durumlarda kişisel tıbbi kayıtlar bilinen son maruziyetten itibaren 40 yıl süreyle saklanır ki bunlar :

- ✓ a) Kalıcı veya gizli enfeksiyona neden olduğu bilinen biyolojik etkenlere maruziyet.
- ✓ b) Eldeki bilgi ve verilere göre, seneler sonra hastalığın ortaya çıkmasına kadar teşhis edilemeyen enfeksiyonlara sebep olan biyolojik etkenlere maruziyet.
- ✓ c) Hastalığın gelişmesinden önce uzun kuluçka dönemi olan enfeksiyonlara sebep olan biyolojik etkenlere maruziyet.
- ✓ ç) Tedaviye rağmen uzun süreler boyunca tekrarlayan hastalıklarla sonuçlanan biyolojik etkenlere maruziyet.
- ✓ d) Uzun süreli ciddi hasar bırakabilen enfeksiyonlara sebep olan biyolojik etkenlere maruziyettir.

SAĞLIK GÖZETİMİ :

İşyeri hekimi her bir çalışan için alınması gerekli koruyucu ve önleyici tedbirler ile ilgili olarak önerilerde bulunur.

Maruziyetin sona ermesinden sonra yapılacak herhangi bir sağlık gözetimi ile ilgili olarak çalışanlara gerekli bilgi ve tavsiyeler verilir.

Çalışanlar, kendileriyle ilgili sağlık gözetimi sonuçları hakkında bilgi edinebilir ve ilgili çalışanlar veya işveren, sağlık gözetimi sonuçlarının gözden geçirilmesini isteyebilir.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

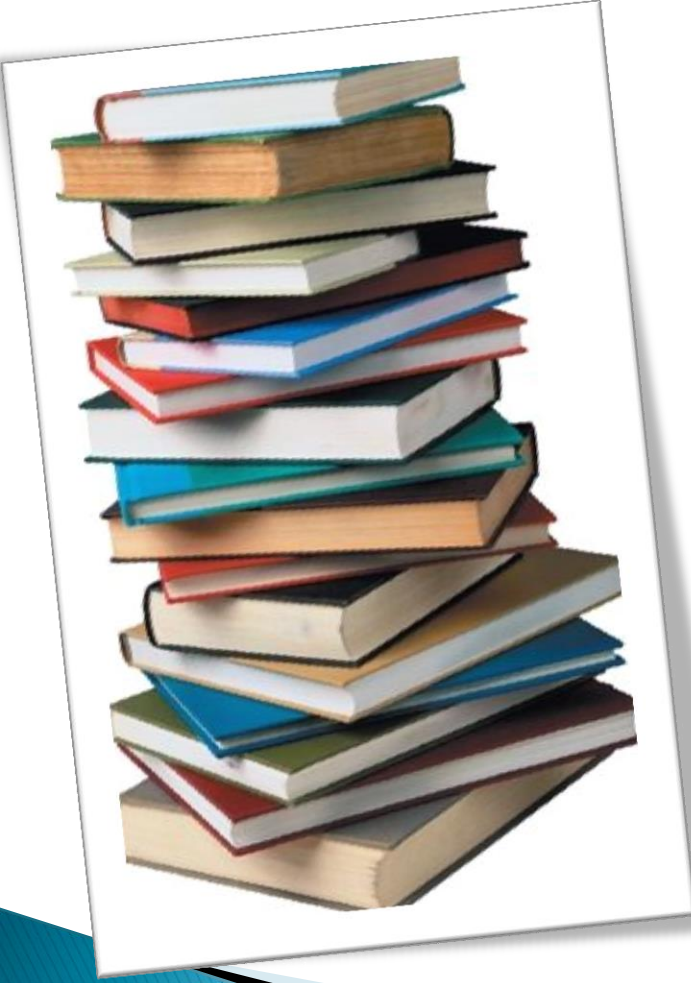
Çalışanların Sağlık Gözetiminde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar :

- 1 – Biyolojik etkenlere maruz kalan çalışanların sağlık gözetiminden sorumlu olan işyeri hekimi, çalışanların sağlık durumlarını ve maruziyet koşullarını bilmelidir.

Çalışanların Sağlık Gözetiminde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar :

2 – Çalışanların sağlık gözetimi, işyeri hekimliğinin uygulama ve prensiplerine uygun olarak yürütülmeli ve aşağıdaki önlemleri içermelidir.

- Çalışanların mesleki ve tıbbi özgeçmişleri ile ilgili kayıtlarının tutulması,
- Çalışanların kişisel sağlık durumunun değerlendirilmesi,
- Uygun ise, erken ve geri dönüşü olan etkilerin saptanmasının yanı sıra biyolojik ölçümleme.

Çalışanların Sağlık Gözetiminde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar :

3 – Sağlık gözetimi yapılırken, her çalışan için, işyeri hekimliğinde ulaşılabilen son bilgiler ışığında, konu ile ilgili daha ileri testler yapılmasına karar verilebilir.

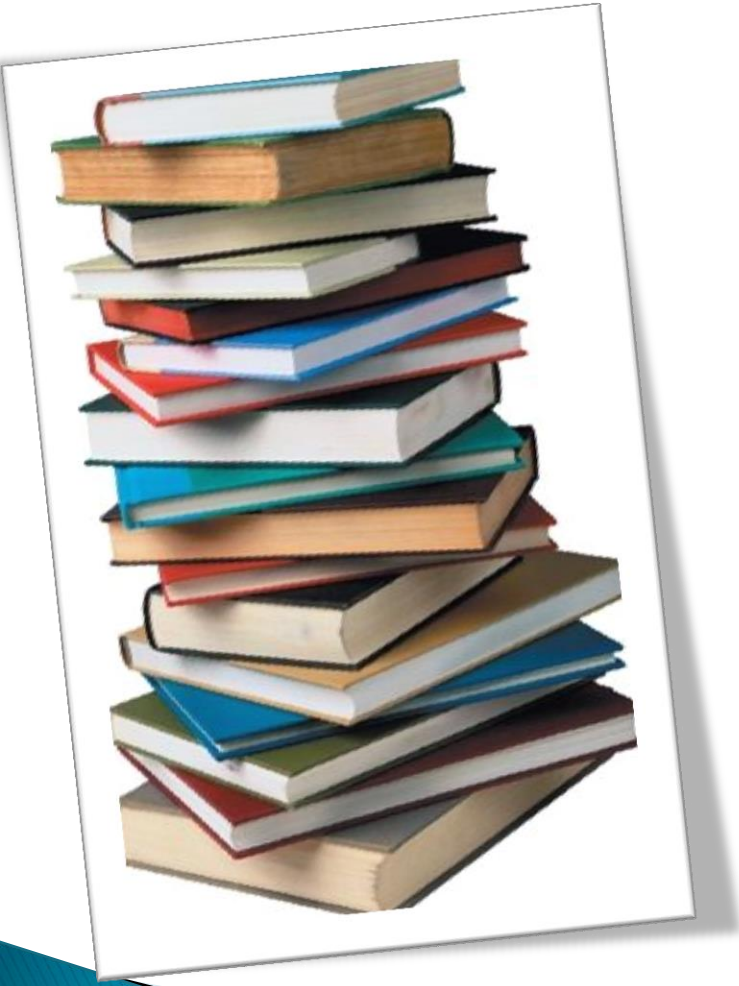
Biyolojik etkenlere mesleki maruziyet sonucu meydana gelen her hastalık veya ölüm vakaları Bakanlığa bildirilir.

Tanı laboratuvarları dışında kalan insan sağlığı ve veterinerlikle ilgili hizmetler

Tanı laboratuvarları dışında kalan, insan sağlığı ve veterinerlik hizmeti verilen işyerlerinde risk değerlendirmesi yapılırken, aşağıdaki hususlara özellikle dikkat edilir :

- ✓ a) Hasta insanlarda veya hayvanlarda ve onlardan alınan maddelerde ve örneklerde biyolojik etkenlerin varlığı hakkındaki belirsizlikler.
- ✓ b) Hasta insanlarda veya hayvanlarda ve onlardan alınan maddelerde ve örneklerde var olduğu bilinen veya var olduğundan şüphe edilen biyolojik etkenlerin oluşturduğu tehlike.
- ✓ c) İşin doğasından kaynaklanan riskler.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

Tanı laboratuvarları dışında kalan insan sağlığı ve veterinerlikle ilgili hizmetler :

Çalışanları sağlık ve güvenlik yönünden korumak için aşağıdaki hususları da içeren uygun önlemler alınır :

- ✓ a) Uygun dekontaminasyon ve dezenfeksiyon yöntemlerinin belirlenmesi.
- ✓ b) Biyolojik etkenlerin bulaştığı atıkların risksiz bir şekilde işlenmesini ve ortadan kaldırılmasını sağlayacak uygun yöntemlerin kullanılması.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

Endüstriyel işlemler, laboratuvarlar ve hayvan barınakları için özel önlemler :

Aşağıda belirtilen biyolojik etkenlerle çalışmalar

- ✓ 1) Grup 2 biyolojik etkenler için koruma düzeyi en az 2 olan,
- ✓ 2) Grup 3 biyolojik etkenler için koruma düzeyi en az 3 olan,
- ✓ 3) Grup 4 biyolojik etkenler için koruma düzeyi en az 4 olan, çalışma alanlarında yürütülür.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

Endüstriyel işlemler, laboratuvarlar ve hayvan barınakları için özel önlemler :

- ❖ İnsanda hastalığa yol açabilecek, fakat asıl amaçları kültür veya onların konsantre halinde bulunmaları gibi biyolojik etkenlerle çalışmak olmayan, biyolojik etkenleri içerip içermediği belirsiz olan maddelerle yapılan laboratuvar çalışmalarında **korunma düzeyi en az 2 olan önlemler** uygulanır.
- ❖ Bakanlıkça daha alt düzeydeki koruma önlemlerinin yeterli olduğu belirtilmedikçe gerekli olduğu bilinen ya da şüphelenilen durumlarda korunma düzeyi 3 veya 4 olan önlemler uygulanır.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

**Endüstriyel işlemler, laboratuvarlar
ve hayvan barınakları için özel
önlemler :**

Çalışanlar için ciddi sağlık riski oluşturabilecek, ancak kesin bir değerlendirme yapılamayan biyolojik etkenlerle çalışmaların yapıldığı tüm işyerlerinde **koruma düzeyi en az 3 olan önlemler** alınır.

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

KORUMA DÜZEYLERİ VE ALINACAK ÖNLEMLER İLE İLGİLİ GÖSTERGELER

Bu ekte yer alan önlemler, çalışanlara yönelik risk değerlendirmesine, işin ve ilgili biyolojik etkenin doğasına göre uygulanacaktır.

A-Koruma Önlemleri	B- Koruma Düzeyleri		
	2	3	4
1. Çalışma yeri, aynı bina içinde yürütülen diğer çalışmalardan ayrılmış olacaktır.	Gerekmez	Önerilir	Zorunlu
2.Çalışma yerine giren ve çıkan hava HEPA(*) veya benzeri filtrelerle filtre edilecektir.	Gerekmez	Zorunlu, çıkan havada	Zorunlu, çıkan ve giren havada
3.Çalışma yerine yalnızca görevli çalışanların girmesine izin verilecektir.	Önerilir	Zorunlu	Zorunlu, hava sızdırmaz araç ile
4.Çalışma yeri, dezenfeksiyon yapılmasına olanak sağlayacak yapıda olmalıdır.	Gerekmez	Önerilir	Zorunlu
5.Özel dezenfeksiyon yöntemleri	Zorunlu	Zorunlu	Zorunlu

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

5.Özel dezenfeksiyon yöntemleri	Zorunlu	Zorunlu	Zorunlu
6.Çalışma yerinde hava negatif basınçta tutulmalıdır.	Gerekmez	Önerilir	Zorunlu
7.Etkili vektör kontrolü. (Örnek;kemirgenler ve böcekler)	Önerilir	Zorunlu	Zorunlu
8.Temizlemesi kolay ve su geçirmez yüzeyler.	Zorunlu, tezgah ve iş masaları için	Zorunlu,tezgah ve zeminler için	Zorunlu, tezgah, yer, duvar, tavan için
9.Asit,alkali,çözücü ve <u>dezenfektanlara dayanıklı yüzeyler.</u>	Önerilir	Zorunlu	Zorunlu
10.Biyolojik etken için güvenli <u>depolama.</u>	Zorunlu	Zorunlu	Zorunlu, emniyetli depolama
	..	..	

BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ

11. Çalışma yerinde bulunanların görebildiği gözetleme penceresi veya benzeri.	Önerilir	Önerilir	Zorunlu
12. Bir laboratuarda yalnızca kendi malzemeleri kullanılmalıdır.	Gerekmez	Önerilir	Zorunlu
13. Herhangi bir hayvanında dahil olduğu bütün enfekte maddeler bir kabin, veya yalıtılmış bir yerde veya diğer uygun bir kapta işleme tabi tutulmalıdır.	Uygun olması halinde	Zorunlu, enfeksiyon havayla bulaştığı hallerde	Zorunlu
14. Hayvan ölülerinin yok edilmesi için yakma fırını.	Önerilir	Zorunlu, mevcutsa	Zorunlu, alan içinde

TEŞEKKÜR EDERİM

